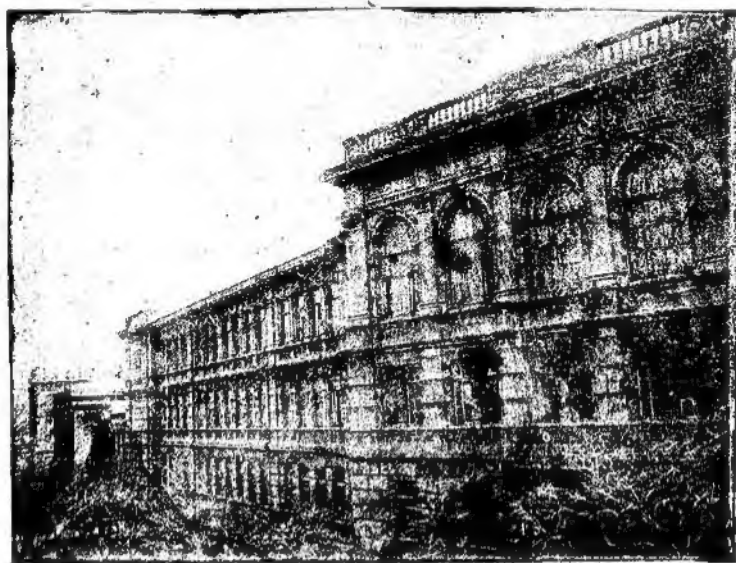

مؤلف: د. داود د. ملا

26-10/10

شش یللیق

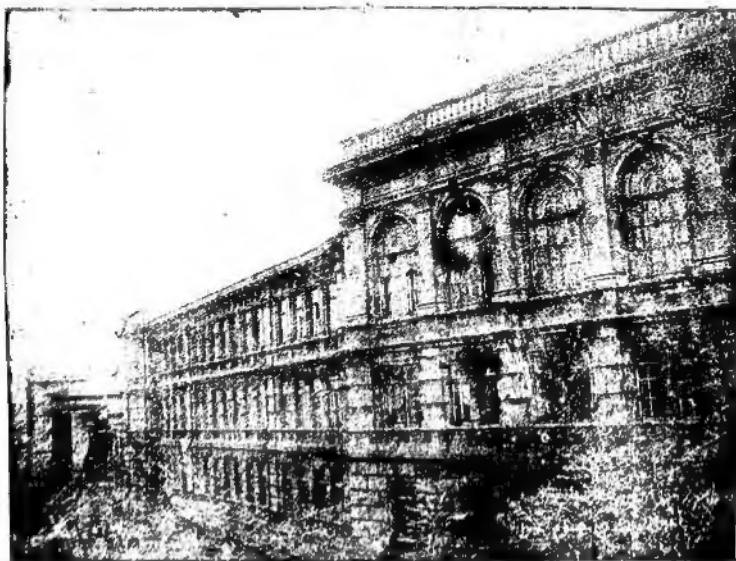
آذربایجان عالی پنه داغوزی اینستیتوتی

شش یللیق و اوچونجو بیرانیلیق دولایسه

1926

باکئی

ش ملیق

آذربایجان عالی پۀ داغوزی اینستیتوتی

بش ایلمنی و اوچونجو بیراقیاشی دولایسره

1926

باکی

VVHRO
1409

کتابدا کی یازیلار.

مجموعه

عالی پەداغوزی اینستیتوتی تاریخچهسی.

1 - بش یول جلیل محمدزاده 3

تدریس و تربیه ایشلری.

2 - تاریخ ادبیات شعبەسی اسماعیل حکمت 5

3 - طبیبیات-آغروئومی شعبەسی س. عثمانزاده 7

4 - فیزیک ریاضیات شعبەسی م. افندیزاده 10

5 - تاریخ اجتماعیات شعبەسی ع. عیدولین 14

6 - اثبات پەداغوزی اینستیتوتی و گلاچگی س. خوراموویچ 15

7 - «شائق» پەداغوزی تەختیفومی غ. افندیزاده 17

اداره و تشکیلات ایشلری

8 - اینستیتوتینگ تصرفاتی یارمیشنه ح. محمودیگلی 20

9 - اینستیتوت طلبه اجرائیه یوروسی م. حمزهزاده 21

10 - قومونویست فرقه نوزدهگی ص. رمضانوف 25

11 - اثبات پەداغوزی اینستیتوتیدا فرقه ایشلری رحیمه سلیم 27

12 - ل. ق. ک. ا. نوزدهگی ع. عسگرزاده 27

خاطره لار و دوینولار

13 - معلم آرقاداشلارلا توصیهلەر غ. فکرت 31

14 - «ادبیات-لسانیات شعبەسی» تەدە ب. چوپانزاده 34

15 - اوجونجو نور قلاھەسی ع. شائق 34

16 - اوجونجو ماذونلار دولایسینه ا. نوروزی 35

17 - تورک ادبیاتیلە فارس ادبیاتی م. ابراهیمی 36

18 - شورا سلسلەری ع. سردارلی 37

19 - عمومی جدول 39

علاوہ رسملەر:

و. ای. لەنین، ن. ن. رمضانوف، دقاتلار.

و. ای. لافین.

« شش بهار »

عالی پادشاهی استواری محو به بهار ۱۳۰۰

ن. ن. ریمانیوف

عالي پښتون اښتوني «وېس» پښتون

«پښتون پلاوي»

عالي پښتون اښتوني «وېس» پښتون

دەقانلار

محمد افندي زاده
فازيق - دىھيات شەھىسى
دەقانى

اسماعيل حېكمت
تارىخ - دىھيات شەھىسى
دەقانى

سليمە عثمان زاده
طېرە بات - آغرونى
شەھىسى دەقانى

غازىر عىبدولمىن

تارىخ - دىھيات شەھىسى دەقانى

عالی پښتونخوايي انسټيټوټي پانچمې سي

بشش پيل.

(انسټيټوټيک ايکنيجي دورسي)

مکتي ياقين پير زماندا تورک دارالفوني شکنه سالاق مسئله گهله بگه ده په پيل پير که يو بشش پيل مدتيه معارف قومبارليني يو مسئله اوزه رنده چوق جالبش و البته گهله اي اجرا ايشيد.

تيجه ده گوريورز که: يو مکتي اداره ايشه ايچن ملکتيک يونون متخص عالي تحصيلي مسئله پوراي جلب ايديشيد.

لاپاراتور- قاينه نجو راتنا گهله حاضره مکته:
1- فيزيک قاينه سي. 2- فيزيک لاپاراتوري. 3- فيزيک- رياضي لاپاراتوري. 4- کيميا لاپاراتوري. 5- حيوانات و نبات قاينه سي. 6- تاريخ قاينه سي و تهوگرافي موزه سي. 7- عمومي پير کتبخانه موجوده. يونلاردان باشا مکته لازم اولان دوقوز قاينه لاپاراتور اوزماني و قنده اور و پاشادش ايديشيد. يونلار بک پيريدان جوغوسو گهلهش و بي عطيلي ايجه ريشنه گهله چک ندرسي پيلي ايچن ترتيب ايديله گهله.

خلق معارف قومباري معصلي قوليد

بشش پيل بوندان اول شورالار آذربايجاني به داغوزي انسټيټوټي ايکي مقصده تشکيل ايشيد: پيرنجي: آذربايجان هزارندا ايکنيجي درجه مکته، عمله فاکولته لري، دارالمعلمين - دارالمعلمين و منابع مکته لري ايچن شورا مفکوره لي معمار حاضر لامي:

ايکنيجي: يو مکتي مبن مدت ايجه ريشنه عالي مکته شکنه سالوب دارالفون سراسنا که چر مک.

يوگون، انسټيټوټيک بشش پيلق بويله سيني که چر بگه ييز جارت ايله ده په پيل پير که شورالار آذربايجاني يوقاردا گوت و ديکميز هر ايکي مقصده نال اولماقدار.

يو قادر آاز مدت ايجه ريشنه اوچ پير اقليش اولوش: 1 - 24 - 1923 - ده 28 فر || 25 - 1924 - ده 27 فر || 26 - 1925 - ده 36 فر هه سي روزاوير (111) غرملم پير ايشيد.

يونلاردان، اديانجي 25 فر طيماجي 46 فر و رياضيانجي 39 فرد.

هر نه قادر ملکتيک مسئله اولان احياجي قارشينه بو پوز اووير غرملم چوق آاز پير شي ايشه لاکن آذربايجان زحمتکشي لري يو پيل مسئله اور دوسوئيک اوچونجو دست سيني گوردو گهله. آرتيق ياقين پير زماندا يونون اورتا مکته لري ييز مکته لازمي قادر مسئله له تالين ايديله گهله امين اولاييلر.

ندريس بلاتنا باقاجاق اولساق گوريورز که مکتميز يو سهندن چک چوق قوتله نيشيد. بوني نظره آلاراق مکتيک به داغوزي شوراسي 26 ماس 1926 - پيل ايجلاشيدا بوله پير قرار چيقاريد: مذکور به داغوزي انسټيټوټيک الله اينديکي متخص مسئله لغو سيني، نجويز اولونوش و گهله چک ندرسي پيلي ايچن تشکيل ايديله چک.

گىرك طبلە تشكىلاتى گەرى دورامېتىدور.
 اېلىك سەلەمەتلىكى قىتالاردان يېرى و پاك مەمى
 پروگراممىلاردا ايدى. نە تورك ادبىياتى تارىخىنى و يىرلەن
 ساقلىرى كافي ايدى. نەدە ادبىياتى تەشەببۇس اولاراق يەنە تەجەك
 كىچىلەردە لازم اولان بوتون علملەر پروگراممىلاردا يىلىشىدى.
 كەچەن ايكى سەنغىرىنىدا بو قىتالار قە تلافى ايدىلە
 يىلمىشدر.

م. ا. ميرزا ميرزاده ادبىيات شەمسى بادوللاريدان:
 وفات ايتىشى.

مىلا تورك ادبىياتى تارىخى ايجىن داها فەنە زامان
 تەشەببۇس اولدوغو ايجىن نور كيا ادبىياتى تارىخىلەر بىر
 آذربايجان ادبىياتى تارىخىلەردە ايتىلغان دورىلەر كۆتەرىلمىشدر
 بوندان باشقا ايتىلغان يىللاردا پروگراممىلاردا قىچچ موجود
 اولماي قىرپ ادبىياتى تارىخىلەردە ايكى يىلەر ادبىيات شەمسى
 سەندە تەدرىس ايدىلەمە كەدە (1924 - 25) سەنەبە
 طرا (1925 - 26) سەنەبە داها مەنەل كىچىلەردە كەك
 د جەدە بو قە زامان وىر يىلمىشدر.

ادبىيات تەشەببۇسلىرى ايجىن جهان ادبىياتى قىتدا اساسى
 مەلوماتلار آلاق زىمى پاك آيدىن اولدوغو كىسى تارىخ
 بىرى بو بىجادى سىلكەلەردە كىچىلەردە، يەكەلەشمەلەر
 حەسەبىدەدا قەى درجەدە وقوف ساحى اولماق و بو
 اىنچەلەردەك ايجىن تارىخى، فەكرى، فلسفى و بىدىيەلەردە
 توگىرەك شەكىللىرىدە، بو مەلوماتى قىتەلەدە ايتىلغان ايجىن
 شەمسىك ايدە نور كىچە ازلەردە موجود اولماسى تەدرىسنى
 خىلى چىنەلەردە كەدە. وىرلەن لىكسىلاردان استىقاده
 ايتەلەك آيتان بولارى بارماق و باسقالار اوغراشتاق
 كىسى چىنەلەردە قىتالەنق مەجبورىلەر قارىلاشتاقدا ايدى.
 كەچە روس دىلەنە ولف اولاراق بو خصوصدا داها
 دولاي ايتىلغان ايجىنەن سىيە، بىلورلاردى. ايتىك بو

چەتئىلىكى گورەن مەكەب ادا مىس بولمىلان لازم كەلەن
 نىشەلەردە بولمىشقا و كەلەجەك تەدرىس يىلى ايجىن لازم
 كەلەن كىتاب و سايرمىيىلە ايتىلە كە چاللىشتاقدا.
 مەلەلەق بو يىلدا، پروگراممىلاردا موجود اولماسى
 يوزۇلغان ادبىيات تەشەببۇسلىرى مەجبور قالدۇقلىرى سايىق
 نىسە تارىخى، شەنەبە كىسى بىشى قەلەردە مەكەب سىلەر
 شوراسى پروگراممىلاردا علاوهى تەكلىف ايتىشدر.
 بوندان باشقا كەلەجەكە استىتوت طبلەنىك داها
 اساسى و عىلى طرۇدا چاللىشتاقى تەمىن و عىنى زاماندا
 يەككى تەدرىس اصوللەرنى داها موقىتلىق تەلىق ايجىن،
 ادبىيات شەمسىك ايتىق قىتلىق لاپازانلارنى اولان مەكەب
 كىتەخانەنى كەلەنەك مەكەب ايتىق اساسى آرزولاريدان
 يىرىنى تشكىل ايتە كەدە.

فاس، عرب، تورك، روس و غەربىي ادبىياتلاردا تەلىق
 نىسە تارىخىلەردە عەلە يىر چوق قىتلىق ازلەردە موسقا
 و جەمەلەلەن چىل ايتىلە كەدە دوشونە مەكەب ادا مىس بو
 خصوصدا ارك مەلەق قوبىلارنى و گىرك بوتون حكومت
 ادا مىلەلەردەن ياردەم كۆرە كىنەن ايتىد.

مەكەب بوتون بو روسى قىتلىق ايتىلغان ايتىلغان طبلە
 تشكىلاتنىق قىتلىق دىنەلەردە كىسى ايجىنەمى

ميرزا ميرزاده ادبىيات شەمسى (ايتىلىق)
 وفات ايتىشدر.

غەيرەتە گىرك وىرلەن مەلوماتى داها تەلىق و خىلى
 يىر حالە قوبىلماق، گىرك تەجربە و تەلىق ساحىنى كەلەنەك
 اغازلەر قوقلەدە مەمەد، بو جەت وىرلەن دقت و
 ايتەلەك تەدرىس لاقىدەر، هر حالە بوتون كەلەنەك
 فائەدە پاك بولۇدەر، كىچ طبلە بولمىشلا ارك و ايتىق
 آگلا بولارى و پاك طبلە اولاراق جەلەن چاللىشتاقلىرى

او تو بولمىشقا و قىتدا كەلەش كۆزەل يىر حك وىرەن
 «بو مەلەم اولور بو مەلەم اولاراق» دىيىپ كەلەنەك
 دە كىچىلەك موقىق اولايلىمەلەرنى تەمىن ايجىن كەلەنەك
 اسكان و زمان وىرەن ايجىن ايدىلە. ايتە بوتون ايجىن
 سولە سەنەك سولە دورىمىنى تەمىنە تەلىق دىرلەر،
 نەمە دىرلەر، مەكەب ادا مىلەلەردە، و تشكىلاتلاردا
 اولماق تەشەببۇس ايتە كىسى مەكەب ادا مىلەلەردە
 ايتە كەدە.

بوندان مەلەم يازمىلەردى مەنەبە كىچ ادبىياتلارنى
 سىرەت قىتلىق ايتىلار و ئوز مەلەلەرنى ايتى
 جاتى، ادبىي دىل و ادبىي مەلەلەردە ايتىلار
 تەمىن ايجىن ئوزلەرنە سىرەت ادبىي تەلىق موقىقلىرى
 وىرلەمە كەدە و بو سولە مەلەلەردە داها كەلەش يىر
 ساحە ايتىلغاندا.

هر حالە استىتوتنىق ادبىيات شەمسى كەلەكە كەدە
 آذربايجان شورا جەمەلەرنى سىكەلەرنە قىتە رەلەلە
 ايتەكە جاتى، هېچانلى، قەلە، مەلوماتى و تەلىق كىچ
 مەلەلەر حاضىرلاشقان ايجىن هر دورىلە چارە تەلىق
 گەرى دورىمىلدا بو خصوصدا جوق بولۇك و قەنى
 ايتەلەر سەلەمە كەدە.
 تارىخىي ادبىيات شەمسى دەفانى: اسماعىل حكمت.

طبيعيات - آغرونومى شەمسى.

اغازدا آذربايجاندا يەككى آيتىلغان كەدە جولار
 مەكەلەرنىك ايتىلغان مەلەلەردە، بو مەكەلەرنىك
 مەزىك جاتىدا بوتون ايتىلغان اولماق قىتدا بارەن
 لزوم كۆرۈلەنە بو آيتىن و آشكارىر،
 طبيعيات علملەرنىك مەلەلەلەر اساسى اوزۇرە سەلە
 و آيتىن دىللى آگلاش بارەنقا ياردەم ايتەن بىر قى
 اولدوغو دوشونەك يىز بوتون بىر جەن مەلەلە بو
 يىل آذربايجان جەمەلەرنىك مەلەلەر جەمەلە داها
 دوققۇز طبيعياتى مەلەم وىرلەن.

اوج يىل مەنەبە طبلەلەر، شەمسىك كەلە مەلەلەر،
 مەكەلە يىرەلەن سولە داشىلارنى سولەلەنى
 جەن ايتەلەر اوصافلىرىن كەدە تەلىقلىرى اوغرىدا
 چاللىشتاقلىرى، بوتون دىرلەر داراقون قورسولە
 بولۇلۇش شەمسى جەمەلە كەلەش موقىتە (1926) دىل

ايتىق مەلەم اولدوغو عالي بەداغوزى استىتوتى
 طبيعيات - آغرونومى شەمسىك مەنەبە كەلەكە
 آرزو و تەمىنەلەرنى كۆتەرمەك و ايتەلەك عومى
 قاراقەلە ايتە ايتىلغان غەبەلە تەلىق ايتىلغان
 بەرەكەك مەلەلەر اولدوغو دوشونەك بو سەلە قىتەلە
 و لازىم قەلەلەر مەلەلەر وىرەنەك مەلەلەر بو
 كۆرە بىز مەلەلە بىلگىز سەلەمە - قوتىلەك طرۇزىدە
 ايتىلغان ايتىلغان كەدە.

استىتوت حاضرىكى تەدرىس يىلىدە اوچونچو دەفە
 اولاراق مەلەلەر يىرلەنە، يىرلەنە 19 طبيعياتى
 موجوددور. بولمىلان آيتى تەلىق نىسەلەك سولەلە
 مەكەلەلەرنى يىرلەنەش و شەمسى زامانلاردا تەلىقلىرى -
 نوبىلەلەرنىك ايتەلەك تەلىقلىرى مەلەلەلەر بولار.
 بو آيتى 1926 - جى سەلەك سولە بولمىلان

یونان ابله برای بیست و نه سال اولان قسقلاری
کیرله، هک فکرینده ده گیاره، فقط لایور توبارلارک نور-
مال درجده تحیح اولموشا، توره اساندا ایشور

اېستېنويك اسكى تدرېس بلاتېندا آغراخومى اېشلەرنە
 ۋەزىر دېيىلەر يوق اېدى. قىلما مەلۇم تدرېس اېشلەرنە

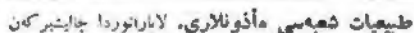

۱. بافتار کبابی (ساختار) بچه، ز. حمید زاده، ا. مصطفی زاده، ا. جعفرزاده، ک.
 ۲. گرم زاده، (ایکتنجی میرزا) عثمانی، س. ع. مصطفی زاده، ز. علی زاده، ج.
 ۳. بوسی زاده، آفریدی، ی. محمود زاده، ع. افندی زاده، ح. حاجی زاده، (اوتورالار)
 ۴. ملاحار، اورادان دلمان، حاجه خانیم، زید کبابار، زید عبدالحمید زاده، م. المندی زاده،
 د. ب. علی زاده، ب. یوسف، ا. عبداللّه زاده.

لا كوله ياك داخلي جاني سيجه ندرديكي ايجري
حليله ياك قى دونه ك ايشلر نه، مصلحه طرفينه
ويپرين علمي يرانيك وظيفه لري بابا اولان مراللايى
قيد ايشلر ييز، بونا كورده اولاراك گهجه مصلحت
جانتدا گندي معلوماتلايى دائما دونه نه برهجه ك -

[illegible]

ریدند امین اولایبیریز. چایدا لازم اولان معلوماتا ههیسینی مکتب ویرهمز او بالکتر یول گوستیریر، اصول او گرهریر، طلبده مراق اوایدیر؛ اینتوندان بو یولایلیمیه قصد اله ایدیمبندیر، دیک اولور، طبعیت جوق مرکب و زنگین اولدوغو، ندان دایما تدقیق و متاعده ایدیمبلیر؛ بو طبعاتجیلر هاندان جوق ییلورلر. گمندی معلوماتی متاعده و تجربه ایله یوقلاماق اضادی حاصل اولارسا په گهی معلوماتدا بو اصول اینه نغزانان ممکن اولار.

ایستونه گونده ییلمچی اولکک شاشلیق یازیری اسی
اولاری بو سورله تهرجا بداغوزی قازانری سو
یوی اولکک شاشلیق موزسی تشکیل ایدیه کدر. بوله
موزینگ تشکیلی آذربایجان سکنه لری مرزیده بولا
به کمر موزله سینه ای بیر اوره اولاجاقیر.
بوکی ایث یزی و گنج بداغوزلاری جی ایثی
گشتن مقیاسه آبارن فقط بداغوزی سجه می حتر
اولانان دیگر مؤهلره آذربایجان شادیق و سه
جیمینی و دولتی موزسه ایه علاقه دار ایدره بولا

عمومیتله طبیعتنه نالده ائزله ریک، پرائیک ایشلرله نه
اهمیتی اولان رهبر کتابلارینک، نباتات و حیوانات
بوئلهرنی تئیین ایتنه گه واسطه اولان کتابلارک تورک
ییلدنه بولونماسی بیر طرفدن الک بائین زماندا کتاپ
اؤز ائرینک ترجمه ایلده اول بولارلا تجهیز ایدیلیمسین،
بئکر طرفدن مآذون طلیهلرینک دالدا اینستوت ایله
ملاقه ساقلاپراق گلهجک فالبئرلرنی اونولا رهبرلرکی
ییله پایمالارنی آؤزو ائدیرمه ههملک فن طبی
ییسیللهرنه نالده ایدیلدن محروم قلیش گنج مصله
مصلهده کی فالبئرینک نمرلی اولمیسین آتجاق
اینستوت ایله اولان بو ارباط ساییسینه تأمین ایدیلیر-
مور، ایسره محقوقوسیا زمانه ایسره باشقا ائفالاردا
نات، حیوانات، من االوژی و بو کیلر غلره نالده

میتواند نوآوری به خاندان موسسین حقیقتاً و بر وجهی گری
معلومات، مطالعه، ریگ، احصا، ریگ در نه شش
و تحصیل آلا، کله، ریگ عمومی اولراق، ریگ
بوکله، ریگ، اردیم، ابدردی، فن و یکنگی، ضی اولان
ایست، و نه دانایی، ناس، میحیدر، سادای، ده، ریگ، شش
اولان، نوآوری، ده، ریگ، انتشار، ایست، هم، غایری،

طیوان شہر سی دادو نلاری. لاف دیو بند. جانیگر کی.

وی به قائم اندر گوسه ره که غلی ملستان بولولاری
 در اجابت انده لری حواس بر نه خافد
 دستوت نه دوزار بنگ بلیق قورولیدنا اولار بنگ
 چله بده گوردو گهری ایشله حقیق ویرده گلری
 ایضا، استیوت دایه یار بنگده طبعات علمه لری و
 دنگ دسان بنگ نه کی وسته لری مه تودلار و

فیزیق - ریاضیات شعبہ سی

۱۱ جی دره جلی مکبره ۲۵ - ۲۴ سہ ماہی ۷
مقام گوہر پاشہ،
ہو بہ ایسہ تہی اکمال ایدنگ مایسی ۱۱ درہ
بولینگک شو ۱۱ رانیہ شہیک آذری و سار نورک
جہوہ پتری ۱۱ جی درہ جلی مکبرہ ۷ ہلک پوہدرہ
بہمکی ۳۷ کٹی اولور،
ہر اوچ پرائیٹ کلامک رانیہ
پرائیٹ سرخانی حلب ایدلور ہوا سہ - آہ

نظیف ایدیان اسکی درس بلای اولمندر. مذکور
بلایه کوره تدریس ۳ سالت ایدی (بر سه شومی شمه
و ایکه سه اختصاصی شمه لنده).
اسکی درس بلای اوزره شمه ننده. عموم شمه نده
عائد پداغوزی و اجتماعی فاوندماعا، ۱۱ نجی درج لی
سکری جاملنده اجاق ر شکله حکمت، قوموعا،

فريق - رياضات شعبية، عازون لاري

آية الله العظمى (عليه السلام) من آرائكم :- محمد زاده صدق راهبر، ده
دهی زاده، س. آء زاده. ح. حق زاده. ر. گیتی زاده، س. زمین زاده،
(اوی. ای. ا. ف. محمد کی ح. محمد ز. م. سعد زاده. س. حسن ز. ده
محمد ایلدی زاده (ته دهوی). ح. شه. محمد زاده. ع. ق. حکمت، م. قاسم زاده

[illegible]

مقدمه رفرد آشد، ولستاره قضا بزم آردو ایندیکز درجه ورمشته، موه تجربه درلری هر طله صرفه ورحکت واندره یاساندان برده ورمشته. گهک هه دن اعتدال ایه اوچی قورمه حب، ضعی هه و حلی فرق درلریگ ایدالری کجک شله یوقدره قند ایلر کدیده ایکیه آیراند، ا حلی قورمه هه اورا مکنارک فیزیق و ریاضیات مودعی کجک حکمر.

نیمه ییلاق دغوی و معنود ساجده آلدیاری معنای دوسه موقت و مدفله دهاکیش مر دورمه مکن ایدیت و مرقی ر حله قویاق چک کجک هه دن اعتدال ا حلی درجای مکنله وین بولر، ویشی مچالره و سافر تشکیلاتره هه سیه ساد مبیق مکن کوردو، حکمری فرمزد، بولکه کده ساد مبهوت مدیاری هر آن برم هه ساد کده سیه و ریاضیات و کرمه درل.

مطم مکن دائرهمه چالخاله برابر خلق رهبری طبیی و خلق کله حرت ورچی مقترله داواراندلدر.

مطم خلق اچیرسده حکمرانق ایدن اسکی عذرله لروم و منسق فکر و موهوم تارله جدی یلوزلر آبارمالی و خلقی هرور و بهاره مکن چلایمدرک اونک مودبی و محنتی بولکله مکن چالایمدر. مکن مجبلی ایه طبیی ر علاقه باعلامق اینستوده هه چلایمدر مکنلری ایه ککین علاقه یارنمالدر.

اینستوت مادیلری و سترساکدالریز پداغوزی ساجده تولادقاری مایرلرله اونی مرفالایم و تصاد ایدلری جین لکرده اونکله مایده فکره سی ایدلدر. بولکله اینستوت آذربایجانک پداغوزی لایله بو آی، ایشیاری ایه مایر بولده پائال اولدلر، فرق ریاضیات شمسی دقدن: م. افندیزاده

تاریخ-اجتماعیات شعبه سی

ایک حلی یوغ و لر ایه Stasique و سو-بولوژیک علماردن یادر، پداغوزی، دیداقتق، دایقنا ماریالری ایدیت، اقتصادی جغرافیه، توغرافه کئی، اوچی یوغ و لر هه موجود اولوب، اولرده مکتسابلردن عازندر له اولرک اچرونده یوک موقی اشغال ایدن دپله روس دایدر.

بو شمه اینستوتک شفه شمیرله انا انا کجیدر؛ اونک برحی قورسی قضا بونه آچلشدر، کج اولدینه باقمیزین شینگ بون مطلری عالی تحصیلی اولوب، بون درلری تورک دیشمدر؛ مطلرک اچروسده نی ذات آذربایجان دارالقوی مطلرندره ایکییه آوروپا دارلوملریک مادیلری و دوقورلدر.

شمه مکن تعلیم یایده قوبدنی بره سیه لایر اتوار و سینیاری اصولدر، لکن لازم درجهه کلمره مالک اولان کتبه مکن قضا تشکیل ایداسکده اولدشدر، تاریخ و اجتماعیات قیسمیه تشکیل (آوغایرانی) دوری کچیرمکنه اولدقن نهایت تورک دیشمه مایرلریم اساسه یازلمش اجنایی و تاریخی مایره کلمرک بک آز اولاسی حسه سینون بو ییکی اصوله کجیه

آذربایجان ایه پداغوزی اینستوتک تاریخ و اجتماعیات شعبه سی یوک و مایه و مایه حدت «ور» اوفند ایکچی درجه مکنره و تصقو مایره حدتیه هه دن معمر مایرک و حدتیه در.

شورال افاده اولدن بون تورک-تاتار جمهریت یه حلی اجنایی ملری آ دیشمه قانش براجنا مایه یی و له ایدیه وده هه آذربایجاندر. مایه دیشمه مکن اولر که «ریشیم مکتورمینی» دایم ساد مکن بون وک عاصمه بو فلوله برجه برحی مچالدر، اولک اچون آذربایجان جمهریاتی بولکه آخر اجمه قلدن، بو شمه مکن حلی قاری اکی یوغ مکردن عازندر، بری اجنایی چایک دیشمه - evolution سسی یلدرن علمارد که بون مچالدر مچالدر عازندر: عموم اسات، تاریخی، مایه حلی، آذربایجان تاریخی، صنعت تاریخی، اسکی مکنی شری، تاریخی، شرق و غربده انقلاب هرکلیک تاریخی، مایریم و قومومرم مکتورمینی و حرکت مکن، مایه، هرودت اورمانریک تاریخی، پیدای مایه، ادبیات تاریخی.

مساعده ویرمشتدر، اما هر حاله لایر اتوار و سینیاری اصولک کجکک مکتوده بونه اوج دورت مطلر قدن تشکولولشدر، ایدکاملرک کلهک هه دن 60-70 دوسلریزی بویکی اصوله قویق مکن اولد. چندر و یار تنظیمده قاییه تشکیلی تمام ایدت، کیتابانی هم تکمیل ایلک مطلری ایلویه کیدمچکدر، طلیه ننگ قایلی یو کدر، بزم آتی مکنک عالی مکنده چالیندیم نجرده یوقدر مکن، حلی، علمه ندید صوامش اولان طلیلری کورمیشیم؛ بونمده کئی قیقتی انتحارده کئی موقت تعلیمه دیدیگی اناک ایدمدر، تور کجک کاپ اولدینی اچون برن شمه مکن طلری مطلرک بون سوله بیکرنی یازمشر و اولرک کربسی ده اوژ زحمتلره شایو عرافه چاپ ایشلردره طلیله فقط درسلرک چالشورلره بلکه اوکلر ایشلای باید هم طلیلری کوشترمشردر، «تاریخ و اجتماعیات درمکی» نامده کئی طلیلرک ر درمکی موجوددر، بودرک هه ده یلخود ایکی هتده بیر دقه نویلانشره اجنایی، تاریخی مطلره دائر طلیله و مطلر طرفدن مروسه لاراقوشش و مایه کچیلری یایلمشدر.

بو مایه و مناظره اچلارنده ایه عذرلر کدل موقبله اشراک ایدرک هالیتاری کوشترمشردر، بزم شمه مکنک ایلکچی بر احتیاجی فدا

یلتری اوله اوده مدیوار غرته لرمه اشتراکیری و او غرته شوریده اجنایت مایه دائر مقدر درج ایدلدر، وایش طله آرقه داشلر حرت قد دوری بولک کجک و حیانه کئی اجنایی مکنلر درمده چالینده مکن ویرمچکدر دقت گهکک درن ایدر، بو غرته لرمه اشتراک ده هه ایدلر ویرمچکدر، مکی تاریخی جهت اهستلی ریشدر، اوژ موجود که ایشلور سیه لره ایدت یویرمک لارمدر، بونه مرقا قی ساجلری بولشدر، اویشلری تشکله مایخدر، مکنی سی ایه یونیوالوژی و آرجاوزه دتر مایه ییقتی مایه ماکو حواسیه کئی ر کویه ساجدر که، بور، مکنلر اولر قلدن تاریخی حواله گمکنلری مایه ایدمشر، مکن شمه مکر ویرمچلرله برابر هم ایدت جیدری «دور» اولک ایدلدر که دقت مایه مایه، درج و مایه یویرمچلری تقفقه علمه مکنی ایدرکده مایه ویرمچر و کله کجک هه دن اف، وایش تاریخی مایه ایدر حبت ایدلر کجکدر، شمه مکنلر اچون ییکی درن بلای حاصریش و مکنک شوراسی صرفدن قول ایدمشر، بولله مایه برچوق ییکی مایه، حبوب آذر، بچی تدقیقه دائر درسلر ایدلر بدشدر و مکن چویرک بولر، بلای ییکی مایه مطلری و ییکی مایه مکنر صاب ایدمچکدر، صبی مایریش ایدلرله بودا مکر هه مچککدر، شمه دایم غ شیدوللین

آذربایجان اناث پداغوزی اینستیتونی

اونک گله جگی

مکنک مایه ششمی و اولرک شجره یی ایدر، مایه ییر قوت یارناتق جهت چایی و حقیقی حورنه هیت ویرملی ایدر، بو مایه افندی دوشکولرک و مایه جرایلاری زمانده آسان ییر ایش دیکل ایدر، فقط شورا حکونی بو مشکلائی و سیدن چیتقه موقی اوسد، هه شردد اوب اشدانی نصیبات ایدتده دقت ویرمادی، اندانی اوردن تحصیل آرایسده مکنک ایدم مایه اولمدهن دوشکولرک مچکده مکنک مایه و مایه

آذربایجان شورالاشنا فدار، مایه اولدونی کئی، خلق مایه یی ساجده، مایه مچینیز ییر صحرالخمده اولوب هه شردلرمه مایه کدلرله یلک آژ و جزئی مقدارد مکنک و احاطه مکنک مالک ایدر، بولر ییر اوت حلفک مایه ششمی دکل بایکس قراخنده قایلی قایسی تنب ایدن چار ساینک بجه، سی ایدر، مایه طبیی درک شورا حکونی سوبالیزم اساسلاری قورمیه ییکی جمعیت قورق قایلی تنب ایدر کن دیگر نویی مکنلرله برابر زحمت کئی کله

شائق ادیه پیداغوژی ته خیقومی

ایکی سده نعلی پیداغوژی تهرانی دین مکهز
 «شش بلیق» آداسی «شش بلیق»

شائق پیداغوژی پیداغوژی افغانی راده
 «شش بلیق» آداسی «شش بلیق»

کوره شائق مکنی اکمال ایدلر، وراده یرنجیلیکی
 قادیشاردر، مدرسات جهتن کیت گنده تجربه نی آرترا.

حکمتز اوچونجی قالدیلگده اورادا یرنجیلک قازانچاقنه
 ایمان ایدیر.
 یرنجی درجلی مکنلرده درس وریک جهتی به کانتجه
 آرتیق 7 آیدر که بوملار شهریزله مکتب مکنلرینده.
 درجلی سفارینده بوملار دینی و دینار،
 بوملار درجلی مکتبلی سورته گیتیشدر.
 مکنده شکیلانلار حقنه بورادا ایدیلر بوملار کورمیدرم.
 یرنجی سالنامه بوملارده کافی معلومات وریلمیشدر.
 بوملار فورنا ایلار شوللاردر:

- 1 - احمد اسدزاده
- 2 - درگزی بوس
- 3 - حیدر زاده
- 4 - کریم زاده
- 5 - کریم حیدر
- 6 - محمد زاده علی آغا

کوکجالی

- 7 - ابوالقاسم طروف
- 8 - شیرین زاده شاد
- 9 - علی احمدزاده

- 10 - ابراهیم زاده مظفر
- 11 - آصف زاده محار
- 12 - باغان زاده حواد
- 13 - شعیب زاده حاجی آغا
- 18 - باقر
- 19 - قوی زاده محمد آغا
- 20 - کاشمر زاده احمد
- 21 - محمد زاده

«شش بلیق» - پیداغوژی «شش بلیق»

- 14 - صالحی محمد امین
- 15 - صادق زاده محمد صادق
- 16 - عبدالله زاده حصار
- 17 - عبدالله زاده عبدالله
- 22 - محمد زاده کریم
- 23 - محمد زاده کریم

شائق

کوکجالی

بولسا سوز اولاراق ديتك ستره كه نوز بو مقصد
و احتياجلار معارف قومسارلئك كوستره چيكي نوچه و
ازدم نيجه سده اسسيتون مدبري و تصرفت قوميسي
طرفدن ندريجا اولاراق رفع ايده يله.

عالی پداگوژی اینستیتوتینک طلبہ اجرائیہ یوروسی

[illegible]

بري آشفته ده ديكري يښك او نه سده اولماق اورده
حاجه تطبيق ايديرلر آشفته ده بويه جي اولان طله
نام سحر ساعت آده ايقاوم و آئينه ايله برابر واردا
كيكه دلر و اورده بارلازيه و طله درك ساپ كوره
لازي ماكولات آلوب گه تيريلر. آشفته به كيرين
ماكولات، هره، طماحه تين ايدير. مامم ايكي دندان
عيارت اولور بري قاشيقي ديكري ايلي و خسته لره ايله
دوقورق تويصنه كوره خصوصي و اكثرأ - دولي حوره كلر
حاضرلاير. اوگونك آقنامي مذكور گونده خرچله ن
بوتون بارلر خصوصي دفتره قيد ايده يرك بويه جي طله
و ايقاوم طرفدن امصلاير. بركون اولماركه بورمادان
زياده خرچ اولماسين و بو زياده خرچ وسطاي اولراق
10 منات ايدهر و عده سي خسته لرك احتياجه صرف ايدير.
اينستوتونه كچر تديكم بش نه ليك حياث و تجربه دن
طله لر مزدن 80% نك الحاحه كو كچي و آعداش
قضاري طله لر نك قيزديرما خسته لك ميلا اولمالاري
آچيغنه آشكار اولدي. قيزديرمالي طله لره تحصيل
دورنده 30 دك ايكه اورولور و قسماً معالجه تبيعه سنده
صحت تايارلار ققط ياي زماني تكرار قضاريه كيدوب
عودت ايديجه اسكي تاريخ تكرار جهاناساغا باشلاير.
تعجب بورايندادر كه همان قضادن كلر طله بروه كه
بزيه بر يادا و بر مكندا ياشا بورلار قزديرما خسته لك
آز متقاده اولور و بويه ليكه آينده هر - بر طله به
اجزايه 50 ليك صرف ايديبكي حالده بزه هر طله به
1-25 منات صرف ايدير.

ایستاد محترم طبه‌سری نریش ابجون
دلاکخانه وار و اورایه هر کون دلاک کله
کوروو کیدیه، هرایکی هفتد بر طبه‌لرحمامه گوتورولود.

[illegible]

تکلیف و اداره بندری

انستیتوتک تصرفاتی باره سینده

فومبارلېني نږدېده هر پرېندن برهو چلېت آرېرلماسي
پاروسېده لازمي شېتېنډه بولمېشو. شېه بولي که مارف
فومبارلېني خواشمېري قبول ايدمړک طلبارېمزي الېه
چېندن خېنېر ايدمړک.

[illegible]

زیرا عالی بهدافروزی آئینستونده اوقوبالارلا ۹۰۰ گنج و جویبه ده پیرک و ۹۰ پانتدان کتله یولک آداملاردور. حاصللارکه اؤگدهن اول ۹ دن ۷ ق قدر درس اوقوباللا اؤگدهن مورادا هر بری ۸-۲ سعت قدرنه لایق اولارده تحریه ایشلرینده دوام ایلتیورلارده حالوکه درس سطحین و دارالعلملرینده اوقوبالارلا قلم اعطی ۱-۱۳ پانتدا حیوان اوشالاردور ، و یو مبلغ ایله احتمالکه پاشادا یادرلر بو -سیمن آئینستون طلبه بینه و جویبه آوره یز قدر قویه ایلیجی نیک ویرمک احباب ایدم.

[illegible]

ع.ی. پیدافروزی اسپوتنی لیلی بر مکتب دو. حال حاضرده اورامه 163 غر طلبه یاشاپور: اولاددان 115 غری آدریابجانی 12 غری داغستان 14 نورکین، 2 غری نورکین، 2 غری شرقی نورکستان 8 غری قرمبدن، 4 غری ارمسان، 1 غری کورجین و 10 غری ده بجهو ایدان.

ابریستوتیل، ابن سینا، حبیب اللہ محمود دہلوی،
احمد علی، سید احمد علی، حبیب اللہ، وکندگی صفہ
محبوب ندرہ، دیمنڈ، وائر.

استیقامت بکنی حاجت، در هر طلبه ای که حاجت، جماعتش
 و حاجت آفاق قاضی، حامی و دافع بر نفس قاضی و پای
 اجنبی در پادشاه، ای که نه بیکه و لاری و بالو و باقی
 و بری، باقی واره، نه بیکه و لازمی و کفایت در جمعه
 و بری، هر در یکی، نه بیکه و باشد، باقی واره
 طلبه در هر حاجت بکنی جماعت حاضر، لاری.

سده بر دلمه اولاداق و برلەن بر جەت آفاق قايي
و باروستان قانوم خايت آز و اوزون مدت قوام
ايضا يكي ايجون طيلار آجئانقاي حائله قايير. بو جهتي
افسانه آلالاق انسينونك حركات قومئسي معارف

تشکیل ایدره - ایجه بیدن یو، دوش دشته شیلایی
اشک ایشک اورده بیدلر تحب و سبب اینیشتدوره
تشکیل اسن اعدایه آیه کی قسطه آبریشدر
1 - احرایه یوروسی هیت ریست مدتی مچا لدی
همزه زاده در

2 - مدی مدرف قومبوی اوج هرلک قومسیون
قبر عسکر زاده هیت مدارنده

3 - ایجن دانق قومبوی اوج هرلک قومسیون
حاجی لا ایدی رادیت مدارنده

4 - مدرف مدرفی قومبوی ش هرلک عدرت
عز علیومدارنده

3- ریاضیات دهرنه گی - 3ه هرلک بیرجندن

عارت اولوب رسول رحبلی مدارنده

1- پنداعوزی دهرنگی - 3ه هرلک هیت

اولوب آدم حطقی راده مدارنده

2- اجتماعیات دهرنگی - 3ه هرلک هیت

اولوب اسحق جطر زاده مدارنده

3- همکارلار اتفانی دهرنگی - 3ه هرلک

هیت عمار علم رادیت مدارنده

7- درام دهرنگی - مکنزک ساسی صالوبی

عنه فاکولتسی ایل بیر برده اولوغودیل قولوب و

ناترو ایشلیریدر منتر کدر، بو گورده درام دهرنگی

ایشوتک طایفه احرایه یوروسی

3 - خرافات مایده سی اوج هرلک عارت عدالی
سردارلیک مدارنده

4 - عشق قومبوی اوج هرلک عارت اسکندر
عدالی یلک مدارنده

هس قومبولار بولوغولاری شکله هاتلریه
دهام اینیشتدر، فقط مدی مدرف قومبوی اشراف
ایجنی اولوراق، گندی نعت اداره سده اولوراق آیه کی

دهره کاری شکل اینیشتدر

1- ادبیات دهرنه گی - 3ه هرلک بیرجندن
اداره اولوراق محمده ایدی راده هیت مدارنده

2- طبیعیات دهرنگی - 3ه هرلک بیرجندن
عارت اولوب آید صحر راده هیت مدارنده

1- احرایه یوروسی - یرت ایجه رنده 23

احساسی اولوشدور، ایلک اچلاسه وطیقلر تئین ایدلرک

داخلی تشکیلات اینلریه نالایش و موتون یل بوی

بولارک فانی ایچون جالبیلیدر، ملطهر شورلی ایل

سیتی و حسی علاقه ناین ایدرک مکنک داخلی

ایشلیری منتر کا اداره اینیشتدر

مکنک داخلده اولان ل. ق. ن. ا و قره نوریت

لری ایل یالیدن علاقه ده بولوشو، هرکری هرلک

طایفه تشکیلاتیه نمایندگوتدر، مکنک حسی در راهه ناین

ایش و اینتیوت طایفه تشکیلاتی طرفدن دهرنگی، ککو

لنن قومبوی کجتر اتفانی قورولایه بر باراق قدم

اینیشتدر

2- مدنی مدرف قومبوی - 3ه قومسیون

طایفه آراسته مدنی مدرف ایشلرک انکشافی ایچون

یر فعالیت ساحسی اولوراق، دهره کتر شکل اینیشتدر

بو دهره کتر مرافی بولاشلارک عمومی احساسی طرفدن

انتخاب اولوشدور، تشکیلات اولونان دهرنگی قومسیون

مادان ناین ایلده که جالبیلیدر

نور کولوزی قورولایه نمایندلری شرفه اولوراق

طایفه بر سامره وریشدر

مدنی مدرف قومبوی تردیده طایفه یاردم اینک

ایچون بر مقابل یاردم قومبوی تشکیلات اولوشو

قضا بونی جالبیلرمان ایچون قومسیون جالبیلیدر

گنجک سندن مکمل بر شکل آلاجه ایلر

مدنی مدرف قومبوی داخلی قایلیدن علاقه طایفه

ناترو، سیه نالارلا اوچوز قیقله و سقا مجلی اولوراق

گیله یلعلری ایچون جالبیلش قضا موفق اولوشدور

مدنی مدرف قومبوی یلعلر و طبیعیه ایچون اولوراق مکنک

داخلده دهره کتر تشکیلات اولوغودیل قید اینیشتدر

اسان فعالیت بو دهره کترک جالبیلرمان عارند، چوکه

همین دهره کتره جالبیلرمان طایفه و طایفه مجلی اولوراق

کمی معلومت و تجربیلری آذیریلورلا، بولارداق

آیه کی فعالیتلری قید اینیشتدر

1- طبیعیات دهرنگی - 3ه هرلک نشت و

فانی نیجسندن ملطهره طایفه و طایفه طرفدن یر

قاج دهره دهره نالار وریشدر، کاکویک محب راوود

لاریخا اریا یر نیجه دهره تفقوربالار یالیشدر

تفقوربالار ملطهر ایل بیرلکده اولوب لاری معلوماتی

آیه ایدیلر، بو سه طرفه مکنک داخلده و

خارجده طبیعت دهرنگی حقیقاً لاری قدر چیشیش
طایفه دهری بویک اسده ده بولوشلاردر

2- ریاضیات دهرنگی - 3ه هرلک دهرنگی

طرفدن ریاضیات مختلف جتلریه علاه اولان عمومی

قوراشلار وریشدر، بولر دهره دهره گنجک حسی

منطه اوداسی وارد، بو اودا شمدی یر لاری

شکل اینیشتدر

طایفه اولوراق علی اولوراق جالبیلیدر، رسته علاه

علی بر طایفه ایشلر آذر تجربیلر یلیردر، علاوه

اولوراق ایتریق ساسونه، رازیو موقف و عر برده

بر قاج دهره ترلر یلیشدر، بو ترلر دهری کورن

تجهر و دهری کورن یلیردر، بولارداق دهری کورن

یلیش، و طایفه طایفه مکنک قدر فایده وریشدر

3- ادبیات دهرنگی - 3ه هرلک طایفه بر

جالبش ساحسی اولوراق اورد کچن بیدن، دهری دوام

اینکده اولان داویرک عزنه سی یقیر زه لارلا

شر ایدیلر، لاک، دهره صوگ رمانلاردا دهره

عزنه سی و فی وقتده شر اولور، عرنه اور مش

گوده بر جالبیلرمان ایچون اولکته سقا معین

ایله جقدی، عرنه یلیر ایدی، سیمی ایلری دهره

ایمکه فایده سی، لایق، ایدیلر، علی قسکی شمه

لری علاوه دهره ایلر - ایدیلر، ایدیلر

گنجک ساحسی جالبیلیدر، بولر دهره دهره

مختلف موضوعلار ایدی محاسن وریشدر، حلق

ادیاتی توبالاراق بر ایدیلر آید ایچون یلیر

توبالار مختلف توبلر دهره لری سده رنده سده

اینیشتدر، مکنک دهره لری سده لری ایدیلر

ایچون علی توبلر ایدیلر

4- پنداعوزی دهرنگی - 3ه هرلک دهرنگی

موضوعلار محسره لری ترس بدیشدر، موضوعلار

حلیل فکرت و پرایسور قاسرو فکریک دهرنگی

انتخاب اولوشدور، محضره سقا حلق هرلک

دهره که یر قاج پنداعوزی کالاری هیه ایدیلر

2- اجتماعیات دهرنگی - 3ه هرلک دهره

ایله دهره تشکیلات اولوشو، ایدیلر و ترس

بر قاج دهره لاری وریشدر، یر قاج حلق

ترس اینیشتدر، علاوه کاکو دهره اولان

توبی یرلر دهرلک دهرنگی ایدیلر

یستمند. گوردنکاری آنو سهار دهمه معلول
طریقیدن سره می معلومت ورنه یستند.
له معارف خادملاری به قیاسی ایلدیر اولوموش
همکارلا اتافی دهرنگه همد بر دمه محسوس
بهرلر صرفیدن محاصره و قوموش؛ دهرنگه خصلری
ایضا ایلدیرله ایتمدی بنابرله انا اینستند.
آه درام دهرنگی. - دهرنگه سجه انتری و
سجه ایلدیرله و سهری آستیریماق ایچوی چالیشیش
بر جور بولمیشده شکل اینستند. بورادا عمله کوله
سی له مشترک چیشندر. درسر تیارو نمک لاری
قوسرت و سهرلر یست اینستند.
له سیورت دهرنگی. - مکده تیره بدنه اولان
مئل و هوسدن دولای بو دهرنگه تشکیل اینیش و
قضاوت سهرلرله دهرنگه دهرنگه ایلدیرله ورنه

ساقی بدوعلوشی تحقیقوی طره اجرائه یوروسی.

ما و تریه بدنه آتانی اوسدیرلر گهیش غایت
اولاینستند. آجانی سیودت ایشاری گیل سندن اعتدالاً
دهرنگه شکلنده اولان یوب درسلر صیراسیا کچیمسی طره
چیشند. ده دهرنگه دهرنگه دهرنگه دهرنگه دهرنگه
استانولک سکنه بورداک شتر اولومسا چالیش و
بوا غایه خصوصي قومون اینجاب اینستند. مکمز
داخلنده فرات حایه تالییه اقدام اینیش. لارم اولان
نورده، غریبه، کمالاری گنرتیشند. فرات حایه اولدند
بوویش بر تریه گوشه می بارانیشند. فرات حایه مزلک بشی

لرنده مدیریتله برار چالیشاراق طله لاریک مادی چیتندن
متخذا تأمین اولومسا چالیشند. بوگون تصرفات
ایشلرنده و تصرفات شورالارندا تصرفات غایتندسی
اشترک اینستند. یونگه کندی قلیتی کی گنرتیشند.
له قلیتی قومونی. - یل یوبو تشکیلاتیک غایتی
و اینلرنیک انتظام غفلت اینستند.
اغت و ذکور اینستوتی طله و طالعاری آراسده
محکم و صیمی بر راهه دوزلیمند. حد اجرائی
یوروسی جاری طله لردن ایکی هر تشکیلاته سایده
اولاراق طب اینستند. اولان ایلدیرله مشترک چالیشند

اینستیتوت فرقه اوزه گی

قومیتیه آدره یونگی بدوعلوشی سوسنه ورنه
اوزه گی تشکیل اینستوتی اوزورده چالیش ورنه
بولسولرله آرمق ر جوق سنی و چالیشیق سیدسی
اولاراق شهر دایره فرقه قومیتیه سوسنلر تشکیل
بولدنی وی یوبو تشکیلاتیک ایلدیرله یونگی سوسنلر
آبی دهرنگه بدنه لورک تشکیل ایلدیرله شهر دایره
قومیتیه صرفیدن حدیق اینستند.
نورده گنده ایلدیرله آتانی ف ر ب غصو. یونگی
واردر بوجردن طله لردن عذر ایلدیرله غریبه ایلدیرله
غصوردن ایکی غریبه ایلدیرله غریبه ایلدیرله غریبه ایلدیرله
فرقه نورده گنده محکم دهرنگه ایلدیرله غریبه ایلدیرله
اتافی نورده گنده برلیکده آپرماور.

نورده گنده اینستوت دایره گوردیگی شتره ر سیمی
یکلیک و یونگی غایتله گلدیکده بر جوق بشیر بشی
اولدوغی گوردیرر له فرقه ایلدیرله تشکیل ایلدیرله
گوشه اغدا ملک دایره گی گوردیگی و سهر
تشکیلاتی کی سیمی و ایضا تشکیل ایلدیرله
دهرنگی آتانی اولاراق موجود صمی غصوری روم
ایشک برار لازمی صلاحات ایلدیرله غریبه ایلدیرله
مدیریت و طلعاریه صینی علاقه ده بوسه برار ورنه
عوزی شورالارده کندی بدنه ر سیمی ایلدیرله غریبه ایلدیرله
لازمی دهرنگه ایلدیرله چالیشند. ملک سهر دهرنگه
و صرفت مدیریت مروتیمیمی صومی طله لردن
اشترکیل و واقع اولدنی گیش اجلاسده دهرنگه ایلدیرله

ایکی بدوعلوش دوری کچیمکه ایلدیرله مکده
اولان اینستوت فرقه اوزه گی تصرفدن آکلانلیمسی کی
اینستوت ایچون یونگی بر تشکیل ایلدیرله ملک عالی بر
موب اولدوغی حایه فله کندی بالالارین تشکیل گله
چک رحمت مکی طلعی دهرنگه دهرنگه فراکله سیک
حوال بالالارینک تریه جیمی اولانچدن بو قومیتیه تریه
آلان گسترلا مارفیرم - لایزم روحلر و حلاسیمی
صمیمی نام متاسله بدایه دوریوردی ایلدیرله حایه
آرتیق بوشولت اینستوت فرقه و یونگی ایلدیرله ایلدیرله
اودر که کچیمکه نه فله یونگیلر طرفدن اینستوت
فرقه ایلدیرله تشکیل ایلدیرله فکرته دوشمدرلر دهرنگه
لازمی قدر صومبریک بستمیمی یونگی نشی تجسیر
بورالیمند.

ضما یونگی (24 - 1925) اینستوت قبول اولان طله لار
آراسده برلیک فرقه غنو و نامزدلرنیک موجود اولان
سی اوزک دوزلیمک امکاتی قازاندیردی. کچیمکه نه
تجسیر فلان تلت یونگی فکرله چالیشوب
بدایه سورولدی 1925 جیمی سه اوقاتر اینک 14 ایلدیرله
ایکی ملک مدیری بولدنی شریف ماتولک اشترکیل
فرقه و یونگی متاوره لری اولاراق مکک و شبی مذاکره
ایله یونگی صکره یونگی قرار قبول ایلدیرله همکمزیک
و صینی گوردیگی بدایه ایلدیرله یونگی فراره آتور که
1 سفر و یونگی 2 شریف ماتولک 3 - عبدالحی
سردانی 4 - مضر علی زاده بولدنیلر دایره ناکو فرقه

لازمی صلیت گوسرمش و گوژول تیجدرالد ایدیلتمدر.
 حصو قید ایندن کیجه میجنگن قادیلر آراسیده
 ایندن قومبولک صایدر که بو قومبول ایتانیشونی
 طلبه لری آراسیده بو گوژولکی حیانت ظلملری اوزره
 ایلرله بوب نکی حمیت فورولوشنن قادیلره عائد اشناس
 برمه ییری اوانلارلا قاریه شرکدرمدر.

مکدہ، کھانہ، لہیں گوشہ سی، خشک، ایندھن.

ايشته بو آزاچى مدت داخله اسينوت لره توزه گى
گىچ اولمونه خافىراز، اوز سولبتك آغير اولدوغى
حل ايدركه جدينه چالئش و اوز پلائي تاميله چاته
كچيرتدير، توزه گيك گوردىكى ايشلره اونك اهميتى
بين ابدىيله گىزكى يادىلرله باقوب باباچاغى ايشلر
حوصسه بر فكره گلهكله اونك گلهك موفسى نيبى
ابده يله ريز.

بوزگك مسؤل كاتبي - صفر رمضان اولد.

[illegible]

بولاردان شنه ت بيسوي ديلاري سه
 30 هله قدر كچتر اخقه مسودار بولرت و
 طبه قدر هر رسي كند ثربه موصي جعي وده
 ر ايه چالنده در ، و ده بونه از قوه ايتار
 بونه رسي ايتار مديان و نري هر ري قوه و اشعي
 و ده كنده پانر تشكيلا نده تحكه ايتار
 كرك دكور ايتار و گر كه ديكر مكنه
 بيايي موير ، ده و كنده دعوو هتي كي اخدي
 ركه ده بولار نوده كار به ايتار ايتار دهر

بو نوره كرده و تشكيلاتدا معله لره كور رنكي
 بجه رنر بر رنكي حات اجون دن بره عيلى اولمقده.
 هور يك آق بر رنمه قهيه سالان بو فوسون
 رنكي وطنيلاري دايك مه اولمقده. ايت مد نوري
 سنونوي طالعاري كندي اجنعي ييلگي دنك حيله
 فو هم اولمقده اولمقده دوشونه بيشدر رنك
 ورده بون سيسي اجنعي حات قارشونده بولار
 كي هوس آردو كوشن كوه آرنمقده فوسور
 ما بولوك موطنلر انه ادمكسه مبن اولدق بولان
 مكره داي قوي، داي بلاق بر نه ده چشه مكره
 رحمة سليم.

اینستیتوت ل. ق. ک. ا. نوزہ گی

جنگل۔ فضا ملے کدھیں بالائیک جھنڈی رھری و
آفاق قومونیت جو اہل اندھک صوری اولاحذر۔
اور کہ ٹوڑے کدی صوری بر ملے دگر بر رھر
دگر بر تشکیلاچی دھن ا ندھی پچور پیتھہ۔
رھر لڑی بری فیوڈائزہ و لپیرہ اصول دارہ صبحہ
باشان ملے کدھیں بالائی ہر کدھ ہی اوچی

شورالار آذربايجانده يىڭى حيات قورۇيۇشى
محکمەلەردە يارىڭى جانڭ ياشايىشى تەظيم ائىشك
اجچون الا بويۇك وظيفە ھەسى بوگونك كىچ مۇھە -
لرە و مەبلەغە دوشۇپور.

جميعتك الا آخبر وظيفتي فقط الا قدسي ،
 الا علوي ، الا نوري برقي واربه اوده يترنك
 علما بوكشمه سب اولان معارف حبيبدر . بر
 ملك افلاحي آدبرني كسكين شدرهك اغلاب آتني
 كوره كله بك آجني معارف حقني ، صرف كوئيدر .
 ايشه بو معارف نوري ، بو معارف شماعي ايله
 حلتك مظلم دكاشني جلا كديرهك بو كونك كنج بلمدر
 لري و مريدلر .

بوشكى قورۇق بوشمۇڭ قىزىل خارابەلىرىنى ئالولىدىرە -
چىڭ بوكونىكى مەمەلەر مۇئاۋىن قورۇق بوشىمىنى نەزەرىيەسىدە
نەشەرىيەلىرى لازىم كەلەر.

ئاتل اېښتوني قادىلارى آراسىدە اولارلا اجىسى
ياسى جېدە كورگىلرىنى تېجىلارنى آرنە برىق اولارنى
و جىانە ئاتى ايتىك و اخلايى ووجىه نرەلدىرەك
بىچون بىدان ايكى بىق آى مقەم شەر دائرە قو -
تىسى و بەداغوزى اېښتوني فرە ئوزەگى طراقدان
ئىنتوت قادىلارى آراسىدە جالشقدان اورتى ش
ردن عارت بر قابىلە سىجىشىدى. نو فوسىون آدر
خانىا اولەدە اولدىقە خالىت كوسترەش خىلەلر
جىسى جېدە تېجىلارنى بىلىكلىرى آرنە برىق سان
و شىر اولمالارنە بىكى فوروولوتىك شراظلارمە آشا
لسانە يوك بارىدملار كوسترەشدر. قابىلە هر اوز

هالی، بهداغوزی، آستینوتی، زردمه کی، ل.، ف.، ک.، ا.
لوژو، کی، نوپوک، بیر، میاسی، آهیبی، حازدر، زاربی، بهدا-
غوزی، آستینوتی، تیریش، مصلطو، دیریک، کی، نریه
ایده، جکی، یلمه، ل.، بو، م.، م.، بر، اشدر، ف.، افرا، کدیچی
مشتیک، امیکه، تاس، اوشتن، آستینوت و میکیک
ماغوزری، پرولتار، بالادینی، اوفودا، جعفر و نریه، دیره -

باشته نوره گنرله علاقه په گيرمك فكر يدن كړي دورمابستدر.
۱ - چې قوتومز فله لا كولسي گنجلر نوزه گير
كه پولر ايله نوزه گيگ علاقمي مابندلر كودمكه
متحد اجلاس، قانچا پال انقلای پيراملاز آپرمقه علاقمي
مبلاشدرمه موفق اولمشدر.

۱۱ - چې باكو ليمان فله نوزه گي در كه پولر دخی
اجلاس لره هر هفته ناپندمرگ اشراكه، هيله آپده
پير داتمه متحد اجلاس آپارمقه، پوتون عضو نامزدلری
له ليرگك حاليدين يادن آشنا ايتدرمكه پراپره علاقمي
دهده مبلانشدرميرمشدر.
۱۱۱. قيريل اوردو ايله علاقه ملسيدر. قيرمیری

ایستیتوت ل. ق. ک. ا. نوزه گي

اوردو روحله گنج طه و طالدریزمی ناش اینك
قصیده قیرمیری قومندانار مكنك ۱۳۰۰ نېمی نمره لی
نوزه گيله علاقه په گيرمابستدر. اولنره دخی مابنده لیرمز
گنمسي ايله و لازیم گلدیگمه متحد اجلاس چله مظه
علاقمي محكمكدرمكه موفق اولا ملبستدر.

۱۳. IV. نچه پداغوزی لیخنیومی نوزه گيدر كه
پو ۱۹۲۰ جی ایل پانوار آيكنده تظیفوم طرفاندن
گومرچمش ساينده اشراكه علاقه په گيربامك نوزه گ
طرفاندن قيراده آلمشدر. پولرله علاقميز بولداتلق مكنوی
و دیوار غریبسي گوندمرمكه در.

۷. دالره قومیتسپله علاقه په گلدیگمه کیچمشدر
نسبا حالاصبی پیر موردهدر. بونك تیجیسی اولاراق

۵. سبک عرصیده (۱۹۲۸ - ۱۹۲۵) بانی دمه
هکت ریست اتحادی آپرمابستدر. هکت ریست ۱۱۰۰
هریدن مابنده، هریدن ۱۱۰۰ مری عضو و ۱۲۰۰ مری
ایسه مابستدر. حال حاضرده نوزه گيگ ۱۱۰۰ عضو و
نامزدی واددر. پوتون مو (۵۱) نامزد (۴۰) قیرلردن
(۱۹) عضو و (۱۲) نامزد وارددر. واردن فرقه
میسوسی اولالار بیش (۵) هر مابند خادملری انقلای
صوبی (۸۰) هریدر. احمدی و مابنده گلدیگمه ماله (۲۵)
اندیجی (۱۰) حد جی (۴۵) د ۱۹۲۳ - ۱۹۲۵
جی مسمی آرمابنده نوزه گيگ اشیر گمشده، اشیر
كه چه آرمابنده مابنده ایدورن.
نوزه گيگ فابنی بانگي مكنك فاطمینده اولدوبوب

دالره قومیتس مكنیزده موجود فرقه نوزه گي رهبر
لیكوله نوزه گمه مكنك قدر لازمی املاحات آپرمابستدر.
دالره طرفاندن آذربایجان ل. ق. ک. ا. هرگز
قومیتسنگ کاتی بولدان نامدوبوب مسئول تحکیمجی
گوندلمشدر.

۷۱ - فرقه نوزه گي تشکیل اولان گوندن اعتباراً
فرقه نوزه گيگ گنجلر نوزه گيه رهبرلیگی واددر. حیث
ریاستك هر ارچین مسئلدری فرقه نوزه گيله برابر
حل اولشدر. علاقمي مابنده مبلانشدرمیرمقدن اوزی
پوتون قومسیونلر فرقه نوزه گيله پرمشدر

۷۱۱. مكنك مدیریتسپله علاقه، مكنك مدیریت
نوزه گيگ مادی احتیاجاتی نامیر ایدور شورى مطلبده
نوزه گيگ مابنده مسمی اشراك ایدور.

۷۱۱۱. استیتوت اجرائیه یوروسی نه نوزه گيگ بونك
رهبرلیگی واددر. علاقمي دخی مابنده لیرمز موردهدر.
اجرائیه یوروسی هیئته نوزه گيگ مابنده مسمی اشراك
ایدور بونكله برابر اجرائیه یوروسنگ موجود
سفیرایت نوزمك ساينده لری گدیپور. ۱ - جی آفادیمق
سفیرایت ۱۱ - نچي مابند خادملری انقلای ۱۱۱ - جی
مدی مابند قومسیونلر كه نوزمك پولرله حالصبی یله
وقلی وقتده دخی دنگلمشدر.

۱۱۱۱. تطبیقات شائق مكنی ملسر شوراسی و
طالدر تشکیلایدر كه پونلرده نوزمك طرفاندن مابنده
اشراك ایدور تطبیقات شائق مكنك مابند تشکیل
نوزه گيگ اولدوقچه لازمی قدر رهبرلیگی چایور.

۱۱۱۱۱. محلی قومیتسپله بوراده اکریتله تدقیق
حمدنجلر و مبللرله قومیتس اولدوغه شاه نوزمك
اوز ساينده مسمی محلی قومیتس هشت رستاریده اشراك
ایدرپور.

تبلیغات قولله قیاسیك ایشری

تبلیغات قولله قیاسی فرقه سیاسی مابند مدیریت دامن
اولاق شرطله (۵) خردن عبارت واحد فرقه و گنجلرله
پر قولله قیاسیدر.

۱. نونكله مكنك سیاسی و اجتماعی ایشری
نمات قولله قیاسیك فوشولی آلتدن کیچور مكنك
پوتون اجتماعی تشکیللره تبلیغات قولله قیاسی كدی. قولله
قیا مابنده لری گوندمرمكه برابر رهبرلیك ایدور. بونك
پر چوق سیاسی دسكری، اجتماعی جمعیلری و قومسیون

لری واددر. ۱ - جی قومسیونلرله قومسیونلر
انقلای عضو و نامزدلریك و هيله هوسك اعراف
صبلرله قیاسی مملوماتی آذرینره پچور مكنی شخصی
تحصیل درگی چیشدر.

۲ - موبر جمعیلری واددر. موبر جسمی مسمی و
جسمی اولدایمی مكنی آدلوردری. مسمی سیاسی مابند
قولله قیاسی مسمی مسمی شكله - دالره بونك تشکیل
ایدیلمسی بازسده مابنده موبوشدر. حال حاضرده
(۱۳۵) هر عضو مابند.

۳ - كده دوعدر نوزه گي شهر یله كده علاقمی
پرمشدر. هر جمعه مابند بونك دخی (۱۱۹) مسمی
وارد اولدده حرایل قیاسی هورلدر دالره مسمی واد
نوزه گيله علاقه موبوشدر. لاس دالره قومسی بو
باقیل مابند بونك ورمكه وعد استدر. حمایت
عسولریك جوملمسی مسمی چیشدر.

۱ - دالره قومسیون - قیرمیر قومسیونك م
استیتوتد. بونك مابند وارد بونك كده قومسیون
طرفاندن آده هر دفعه مسمی مسمی مسمی مسمی
دعوت واددر. اولدده قیاسی حیاتدی و شور حكوم
مكنك قانملره ووردیكی حقوق مسمی مسمی
موسولرده مسمی مسمی قیاسی قیاسی مسمی مسمی
حالتك كی نشانه وایشدر.

۱۱. قومسیونك مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی
و هرگز قیاسی قولله علاقمی واددر.

هینت تحریریه ایشری: فرقه اوله مكنی شك
اوله قدر گنجلر نوزه گي مكنك مسمی مسمی مسمی
مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی
قفا فرقه نوزه گيگ شكندن مسمی مسمی مسمی مسمی
باشر افكاری اولاراق پیه مسمی مسمی مسمی مسمی
دالره مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی
دخی اجتماعی سیاسی، تقدی مسمی مسمی مسمی مسمی
فرقه دخی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی

۱۱۱. یولر ایشری. مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی
۱۹۲۱ جی ایله پتور تشکیلایدر. مسمی مسمی مسمی
پیر نیچ سپله گوره ایشری مسمی مسمی مسمی مسمی
تشکیلایدر رهبرلیگی آتیه آلاقی مسمی مسمی مسمی
گروپ پتور مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی
نشانه پرمشدر. بو مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی مسمی

يکي بر مهم، علمي-دیني برینه سفند فضا، **حسّی**
 بر **معامله‌ده بولونورسا نه یایمائی؟** حوصالی‌می؟
 تیرملی، بر جوق مللارلا سوله‌دنگرنه قایلیرا، حزنلی
 ایندن طله‌دن غو دپه‌ملی‌در. سعه حزنلی اینسه،
 منف داحتده حزنلی اعتراف‌انملی، خصوصی و صینه
 حزنلنی طلبیه سوله‌ملی‌در. بیضی مهم آرقادانلار،
 بوله بر-شیه مرض اولایلار. دپیلار که، طله‌دن
 عو دپه‌مک مللک قدر و قیسی آرادیر. س بوک،
 قطباً اشرافا اینبورم: طله‌حزن معامله قارشی، دانش
 آجیق کوزدر، حزنلی ایندن مللی، طله آرفسیدان
 ذم ایدر. طله‌مک مللکی و بول وول تیتد ایندکی بر
 وصنی طله‌دن کیزلنمک، بالاجیق، ایکی بوزلنک او بوی
 اواناق‌در. مهم بوله بر حسی چوقوقلار و یرمه‌ملی‌در،
 «مهم حزنلی ایدم-مش حسی ایه منطقی قیابنور-ماغتراسه
 قارشی دپیلر که، بوقتی ده‌قادر، زبر ابر مهم کیدی
 حقایق حزنلی آیراجاق فونده ده‌گیله، مله‌مک مرده
 دها زاده دوشور. هر-الده حقیرست بر روحله، طله
 گوروننک چوق مکمل بر سرکدر و طله اوملمی
 دانشا تقدیر ایدر. یانگزدقت اینتی که هر ایکی گونده
 بر مهم، عینی‌وضیعت دوشسون او زمان، او مللار ادمز،
 عسی و ژوالی‌ده طایر. بر مله دانشا دوشوسلی‌در که
 وطفه‌می، دانشا قارقتیری اولسه چالشیق، احلاق و
 تریه جهندن چوق حقا بی‌نامه غیرت ایلدیت و دانشا
 روحاً بوک‌لدیکه چالشقدر، بوله بر روحده اولماین
 بر مهم، فنا بر مهم‌در و او مهم ایی سیری اولوق منستی
 جز ایندیر. بونک ایچون مللک هر شیدن اول
 عسی اولعامقه چالشیق لازم‌در. صبر و کندینه
 حکم اینمک مللک «بوک و باغد مر-نر-دندن، تجربه
 ایه قایتدو که، اوزنه حکم ایدمین، دیگرنه فلرشی
 حاکمینی ایدم-سکونه بیتشمک اؤده اولان
 گجبرلا نظردنه تقینی بر قیمتی حالزدر، یانگزوراده کی
 سکوتی، «دوردم دوسازه نودمن بر حادغلای ایتد-
 ملی‌در. بر هند-صراحی بو مناسیه یاد اینمک ممکن
 ده‌گنبد: «دیگرنی مطوب اینمک ایچون بلذات‌اراده ایه
 مطوب ایت: کندیکی مطوب اینمک ایچون بلذات‌اراده ایه
 وکدی قوتکله چالشق‌دوره دیسک اولوبووک ده‌لد.
 اوزنی تریه اینلی‌در عسی بر مهم وطفه‌مک الله مهم

فنی اھل ایستند. او حقینی انصاف اسی اولان
روحي مواندن محروم در. او مجاہدہ ایسیکی برتلاشت
و اتلاشتکذاذات چانی بر نحوسی در. یوکی مسر
گنجھکک فارتدیریک ذاری اولورلار. ووشوکی
بو کونکی باتلورژیاہیلہ وورد اولمالارلا تریہندہ
عمومی فائدہ: جھانر و سکوتہ تریہندہ: مونددیر
ساسی وارد: خنہ اولان. روحی مواندر محروم
اولان بر کیسی. آجاق خنہ اولمالار. روحی مواندر
اولان فوتی. ساکن روحلار اضبط آتہ آلهلرلر.

ہملی طہہ سوردیرن نہ فقہ لادن بری دہ .
ویمسی سوسی و طہہ: حدتہ گلجھکہ دیرن بر
محت منہسی در. ہر سلت. اہر ایچون سولہ بیلر.
فقط علم. یاگزیرہ قاری ایچون یو مسکندہ چیشدہ
حسی چو حوقلارہ ویرہہ جوق فادہ. چوکی .کر
بول قرامق ایچون حد اولان. و طہہسی بر جوق
حوقلارہ ناشی آہزایہ بیلر و چو حوقلارہ یو بر
آگلارلار. او حدہ: نمونست بر مہ اولار. صہ
آراسیدہ چیلیر و عمومی بر قاعت حاصل ولورکہ:
نمونست بر مہلدن حدہ گہر' بوقاعت حدہ
ای قلی چو حوقلارہ روحی. مہلدن اور فلاحلرلر.
مونک ایچون مسلکی حدت و عتق. صلیکدہ سدر
طہہ و نہتہ گلجھکہ مجتہدہ یوکیکہ علاقہ در.
حقزانی اسہلک. مہلک بولہ بروح شہسی .
یکدہ. سوکر صوٹ ولانق شوی دہ سوہ .کہ
کیکی بر مہل. ہر ضہہ عی گورہ ہسی. زمصلارہ
چوق ایہ مصلارہ صوتوق مہلہ ایشکہ جوق در.
سوکر' مہل آجیق قلی اولدی دہ. صہ داسدہ
ولان بر وقہیی. دیگر طہدن گزلی سورہسی در. یو
مالہ ہم چو حوقلارہ حاسوق روخی اولہ بیلرہ ہم
ماللارلری چوحدہ ہدہ صہل بر کیکی ورادہدہ
طہلک قدر و اعتباری آہلرہ یوہ صوہر نہہ منہسی در.
توتن بو غملارہ احبت ویردہدہ. آجیق و گزلاشی
روحانق شرطہہ ایہی و ہراقی درس در. مہلکہ صوق
لورہ آرق او مہلک ایہی بر مدغوق اولوہنہ حکہ
بیلہ بیلر و بولہ بر مہلکدن اسہی .تہی مہلار
لورہ بیلر.

افوزی مسویریتہری مہلی - ووفور: خلیل فکرت.

بىلارچە ئات قوتىدە ماكىنەلىرى اداره ايدىمىلەجكى
حاب ايدىمىدۇر.

بۇ سورتىگە كۆنىك قىدەت خرومىسى بۇن جىملەردە
كىزىلى و مىكى خالىندە كېيىمى و قىزىق ئاتىدە
آشكار اولاراق چىخ عالمى اداره و تنظيم ايدىن الفىن
ئە كېيىن بىر قىدەت خىزمىتى اولدىنى يىلەنن اىزچى
و روحى سوندوروجى شىرتىلچون مضر حىباب ايدىلار.
فقط اىنىتۇنگ بىراقىقى و بۇ سەدە بىراقىقى
مادۇنلاركا طبيىيات، رياضيات، ساسى سواد و ادبات سا-
مەندە ايدىندىكارى مەلۇماتلىرى بۇلارە طبيىياتك كۆتەردىكى

طبيى قانۇنلار دائىرسى ايجىرىندە دەرلىك ايدىمىك
قدرتى وىرىش اولدىندىن بۇ يولەدە كەيدىلەرنى مسعود
حاب ايدىمىلەجىكەرتە اىن اولمالى دىلار.

كۆن كەيدىكەچە رەتدە خەل كىرىن اىنىتۇنگ
يىتەدەرمىجكى مىللەلرگ دەرلىكى سامەندە ظلمت و
جىالت بىك آت وىتەدە مەو اولوب يىكى بارلاش بۇ مەل-
وف يىلەرنى ظالم مىللەدارلاركا بىنچىسىنى قىزاق و
شودار ايدىلەن خەمەت ايدىن مسعود بىر كەلە مەلە
كىتەرەجىكەدەر، وار اولسون بۇ يولەدە جالشانلار.

۱. نۇرۇزى

تورک ادبیاتىلە فارس ادبیاتىنىڭ رابطةسى

اسول ايلەنەتقىق و تەتقىق اىنىك فارس ادبیاتە آشتا اولتۇزىنەك
كوجىرەرب دىلى لایموت اترىنگ بىر چوقى فارس داھىلەرنە
يورچى اولان كىيى، فارس دىلى خەتەرىر چوق شەكلىلارنى
تورک داھىلەرنە مەيىون دىر. زەمىن و زمان اىچىلەدە فارس
دەپتە بىدایە صەنت ایدىلەرنى يادكار بىراقان تورک دىلە
ھىلەرنى تاپىماق، تورکەلەلەك صەنت آشتا و صەنت آفرىن
اولدوغۇندىن يىقىر اولماق دىمەكەدەر. كەندى آرزولارى
ايلە دەكەل، تارىخى و اجتماعى قانۇنلار اىچىلەدە جىملەر
عرب ادبیاتى، تورک دەردە بىر طرفىن عجم و دىكىر
طرفىنن عرب ادبیاتە خەمەت ایدىرەلەر، ذاتا تارىخىلاركا
دەھنەتە كۆرە تورکلىك و فارسلىق دە بىر كەلەكەلەك
بىر مەلت وچىدە كىيى تقى ایدىلەردى. ئەو - تورک
دەھنەكەلەكلىتى، ھەر بىر سەندە كۆرەك مەرتە
تورک باشتى مىزان ایتارە قوبىلىق اىچىن بالىكر تۇرە

لەندەكى ایدىلەرنى سەركى سەرمەك طۇرۇدە كەلەدەر.
ھەر مەيدانە جولان ایدە يىلدىكى كۆتەرمەك اىچىن
و خەتەرىچە يەلە وجودە كەتەردىكەلەرى صەنت ایدىلەرنى
اوردابە چىقارمىق لازىمەدەر. زەمىن و زمان حەكىمى ایلەلەرى
لسانى ایلەدە عرب كەلەلەرنى بىر خەلەدە مەلە كەلەلەك
اسلامى فارسىنى تەشكىل ایدىن كىيى، تورک لسانى، ایلە
عرب و فارس كەلەلەرنى بىر خەلەدە مەلە كەلەلەك اسلامى
تورکچەنى تەشكىل ایلەتەدەر. اسلامى دورەدە تورکەلەرنىڭ
كىيى ادبىيات وجودە كەتەردىكەلەرى زەمەن، كۆنى يەنى
بۇ سە مەلەدەن اولىكىلارنىڭ اترەلەرى ایلەدە بولۇغان
(اوستانكا غانا gatha قىسى) قۇجە فارس دىلىنىڭ اسلامى

اسلامى دورەدە وجودە كەتەردىلەش اولان تورک ادبیاتىنىڭ
الە اسكى ایدىلەرى يەلە فارس - عرب تاتىرىندەن ياللازىنى
قورتارامانلار دىر. مىلا تەقريباً بىر مىڭ شەھەندەن سۇگرا
يازىلەش اولان قۇداتقۇ يىلەدە بىر چوق قەلە نەزەردىن
ايران تاتىرىنى كۆتەردەر. آلتىنچى سە شەھەندەن داھا
كەنج اولان بۇ اترە شەھە كىيى قاراپ بىرىندە سولەشتەر:
يەل آلتىنى اىكى ايرى دورەت بۇزىلە.

بىر سۆز - سۆيەم بىن دوغۇپ جان سەرە.
بىر شەھەر و ان اولىلار يىلەرى نەزەر آلارق قۇداتقۇ يىلەك
ھەجۋەندە سولەشتى اولدىنى ادعا ایدەلەر باگىلەرلار.
آفرى تورکچەلەك شىۋەندە ماساد رود كىيى اىلەشنى
يادىن خەلۋى بىلەدىنىڭ آلتىلەرى، مەلەلە ایدىلەكەدە قۇبۇر فارس
تاتىرى طەلە چايلار.

مىلا:

آدە يىلەم نام قۇرتامق اولدۇر قەندەن،
بىن خەرىف سەدە دل خۇبان جەللى دەرەپ
شەخ قىرى ایلە نەقەر قەلە اى پروانە كىيى،
خەرنە شەككەل بار بىر قانۇن غەرىپ.
يىلەندە غەرىپ - فارسى كەلەلەك سايىنى تورکچە
كەلەلەك تەقريباً اىكى بىرلەرى اولدەلەر بىرلەرى
اصانلار دىخى قارىمىدەر.

ايشە بۇلە سىقى بىر رابطة واسطەلەدە تورک ادبیاتە
اقرەبەلەن فارس ادبیاتى اوكرەنەكەلەك تورک ادبیاتىڭ
نۇرۇلۇش شەلەلەلەنى اولمىق دىمەكەدەر. ھەلە تورک ادبیاتى
methode compare (مەقايىلە مەنۇدە) دىمەكەلەرى

موقىنى كەيدىكەچە آرتىر شودالەر آذربايجانك عالمى
دارالمىلەنن بىراقان جوان مەلەر ھەر سە داھامەكەل
و داھا، خەتەرى بىر مەلە اولاراق چىقۇرلار بۇ مەلەلەرى
قارائلىق قەتارە اغزام ايشەك آذربايجانك كەلەكەچە
بەلەلەرنە بارلاق بىر مەدەنىت مەلەلە كۆتۈرمەك دىمەكەدەر.
بەككى روحىلە و بەككى فەكرلى جوان مەلەلەرنىڭ قارىشىدا
ھىچ بىر جەننەك قۇەنى دوام ايدىمىر، شەكسىز مۇھەممەد
قارائلىق فەكرلەرە كەتە غەدەلەرە ماناسىز بىر شەرىف و راجاق

فە. رىضابەگىلى اىنىتۇت مۇسلىمەدە

و شورا شەلەلەرنى جەمەت كەلەلەرنە تاقىن و تەلەپ
ايدىمەكەلەردەر. مەلەلەرنىڭ فەكرىنى اوبادان شەھەرە
قارشى كەسكىن بىر قەلچە خەككىنى آلاچاقەدەر، مەسلى
مەككىنە ئولەدوغۇنى كۆپلەنلەرە قاندىراچاق، مەلت و
استراخىڭ زەمەندە مەندىچ اولدوغۇنۇ آلاچاقەدەر.
واققا آذربايجانك بىك، مسعود بىر دورە كىرەمەنە ايانناماق
قەلە دەكەلەردەر، نامەل قەلە اولاي يەلەر كەدۇن، اىستەدە
دورەدە توركچە اىندالى مەلۇمات كەلەشە يەلە مەكەلە
اولمىان تورك اولغۇ تورك بۇ كۆن، شورا خەككەلەك
سامەندە عالمى دارالمىلەنن بىرەر:

بىن تەلەت بەزەك كەلەتە تەلەك:

عالمى دارالمىلەنن بىرەر آرقاداشلار بىزنىڭ بىراقان
كۆنى آردى توركەلەرى اىچىن بۈيۈك بىر بايرام غە
اولماغا لاقەدەر:
غەزىز آرقاداشلار كىرەمەك اوزدە اولدوغۇنۇر جەلە
مەختەلەدە موقى اولماگۇرى مەمەلە قەلەن نەنى اىشەكە
مەلەلە بىرەر:

عالمى دارالمىلەنن بىرەر فارس ادبیاتى مەلە: مەزەلە مەسعود.

Для любителя литературы персидская поэзия одна достаточна, чтобы пленить внимание на долгое время.

بش: ايران ادبیاتی هوسكارلارنىڭ دۆلەتىنى اوزۇن
بىر مەلت حاب ايشەك اچىن كىتاب ایلە.

بە مەزەلە مەسعودلەرنىڭ اولان مەسعود پورغىشال
Hammer Pourstaff بۇلە سۆلەيەر:

غەلەلى اىستەلەت بەگەلەرنە كەن «عەللىك باشە كىيى»
ايران ادبیاتى، آجەللى ایلە صوۋارلەش، يۇرۇقلارنى
يۇرۇقلارنى، خەتەم بىر خەلەلە آتەلە بۇتۇن طراوت نەزەرلە
سەيىزەدە طۇرۇدەر.

ايشە بۇقارىدەن بەرى ذكەر ايدىلەپ كەلەن مەلەلە
دەن طۇلۇلە عالمى بەدەغۇزى اىشنى تورک ادبیاتە مەسلى
پروغراپە كەچەن، يەردە فارس دىلى علاوہ ايدىلەشەن
بۇ دىرەك پروغراپە قىزىب ایدىمەكەن مەلەلەرنىڭ، فارس
دەپتە بولۇغان تارىخى نەقەرە و آدلى اترەمدىن آت
چوق اىستەدە ایدە يەلەكە بىر قۇمە مەلەك اولمالارنى
نەزەر ایتارە اىستەدەدەر، ئەلەلەلەن ایتەلەلەرنىڭ كۆتە-
دەپكە مەلە ھەر سە مەلە مەسعود داھا آرتىق باشتەمىز
آشكار اولۇرە بۇ سورتە دىمە يەلەرنە مەلەلەرنىڭ

شورا معلمی

بوگون شورا مطعی نامه آذربایجان عالی پیدائوزی
انستیتیوی تروپ، یازین فله گندی گنجینه تعلیم
تربیه و یرره چکیرا البته کی بود کیندن چقان معلم
بوگون شورا حیات، بارش اولونلار.

شورا حیاتی، ایسه ایکی حصه دن عبارتدر که بری
کند صرفی و دیگر ایسه فله ایشتری دره. بئی بورانی
اکمال ایدن معلول کلدوله گیتد بکری زامان گذه صرفاتی
یارادا یلسین و هم چنین شهر لده قانده یلاری زامان شهر
ایشتری آبارغا قابل اولونلار. مکیله گیتد بکری وقت
ایکی تشکیل گرد، چکیسز بری ل. ق. ک. اضافی
دیگری ایسه پیوره تشکیلدر. جواتار اضافی ابله علاقه
اسلاملافا برابر پیوره تشکیلته ایشتمه که بور جواسز
چونکه سیزل اساس صنعتگر تریه ویرمه کلدور.

سولک زامانلاردا کئیمه دوعروه شارنه گوده گوربور
که مملکت و نطیه سی و اهینی داهادا آتور. چونکه
کندلده آباریان ایشله و پلایان ترفیلده گوربور که
فرق و جوملار انقادن باشقا اوج بویوک قوه وادیر که
اوده علم، دوقور و آغراوند، اودر که شورا حکومتی
بو مسئله آدینق فکر ویرمشره بیزیم کید نصراتی

عبدالعلي سردارئي

عمومی جدول

رد	آد و فامیلی‌لاری	هانکی فاکولته بی پیتهر بر:	هانکی املا ویا	لد
1	صاحب حسین زاده	فیزیک - ریاضیات	لنکران	
2	حسن حسن زاده	" "	آغدام	"
3	مهدی مهدی زاده	" "	جبرائیل	"
4	مصطفی جبار زاده	" "	نوخا	"
5	مصطفی اسماعیل زاده	" "	آغداش	"
6	مصیب قاسم زاده	" "	گنجه	
7	حسین محمد زاده	" "	"	
8	رسول رحیمی	" "	شماخی	
9	ابریهون محمودبکی	" "	شماخی	
10	رشوان گلشی زاده	" "	نوخا	
11	علی شاه محمد اوف	" "	"	
12	صفر رمضان اوف	" "	لنکران	
13	توفیل آغایف	" "	شماخی	
14	کریم کریم زاده	" "	گوگچای	
15	حاجی بالا اسماعیل زاده	" "	"	
16	صافی ابراهیم زاده	" "	"	
17	سلطان آغا زاده	" "	"	
18	پهن محمد زاده	" "	شوشا	"
19	علی اشرف حاجی زاده	" "	نوخا	جوسا و آوار
20	عباسی عباس زاده	" "	نبریز	نباری
21	شیا آزالیکلی	" "	نوخا	"
22	محمد پطیر علی زاده	طبییات - آغرانومی	گوگچای	للی
23	ادریس موسی زاده	" "	گنجه	"
24	حاجی حاجی زاده	" "	"	"
25	امین عبدالله زاده	" "	شماخی	"
26	یوسف محمود زاده	" "	گوگچای	"
27	یحیی اسماعیل زاده	" "	"	"
28	موسی اندری زاده	" "	آغداش	"
29	زاهد علی زاده	" "	نوخا	"
30	حسن اندری زاده	" "	"	"

Архив

Азәрбәйжан педагогик
институту

1 сөм 1998

1998